

Voorzitter, geachte commissaris, kabinetschef, raadsleden en andere belangstellenden, thuis of hier in de zaal,

Toen bekend werd dat mevrouw Spies met ingang van 1 februari 2025 haar ontslag zou aanbieden, is de benoemingsprocedure voor een kroonbenoemde burgemeester gestart. Deze procedure kent een aantal verschillende fases.

Voorzitter, sinds het vertrek van mevrouw Spies heeft Alphen aan den Rijn een waarnemend burgemeester via een tijdelijke aanstelling door de Commissaris van de Koning. Van 20 januari 2025 tot 13 oktober 2025 werd het waarnemend burgemeesterschap met verve ingevuld door de heer Rehwinkel. Op 13 oktober 2025 heeft hij het stokje overgedragen aan u voorzitter, de heer Van Heijningen.

Uw gemeenteraad is erg blij met u als waarnemend burgemeester. Desondanks is de commissaris met de raad aan de slag gegaan om opnieuw te kunnen komen tot een door de Kroon benoemde burgemeester voor een vaste termijn van zes jaren. Alphen aan den Rijn verdient namelijk weer een vaste burgemeester.

Voor deze procedure is de verordening '*Vertrouwenscommissie benoeming burgemeester Alphen aan den Rijn*' van toepassing. Op basis van deze verordening is een vertrouwenscommissie door de gemeenteraad ingesteld. Deze commissie is namens de raad nauw betrokken bij de zoektocht naar een kroonbenoemde burgemeester, onder meer door het voorbereiden van een profielschets en het voeren van selectiegesprekken met de kandidaten.

De vertrouwenscommissie is in januari 2025 voor de eerste keer bijeengekomen. We hebben toen de procedure om te komen tot een kroonbenoemde burgemeester met elkaar doorgenomen en werkafspraken gemaakt, waaronder ook de geheimhoudingsplicht.

In de vergaderingen daarna is een keuze gemaakt voor externe begeleiding bij het opstellen van de profielschets en de voorbereiding van de sollicitatiegesprekken met mogelijke kandidaten. Ook is afgesproken de inwoners door middel van een flitspeiling bij de profielschets te betrekken en een aantal organisaties actief te benaderen met de vraag input te geven. De vertrouwenscommissie heeft de vragen voor de flitspeiling geformuleerd.

Van 3 t/m 16 maart 2025 kon de flitspeiling worden ingevuld. Ondertussen is de vertrouwenscommissie aan de gang gegaan met de voorbereiding van de profielschets: gesproken is over een omgevingsanalyse van de gemeente, de gewenste bestuursstijlen, competenties en vaardigheden van de toekomstige burgemeester.

Eind maart 2025 zijn de uitkomsten van de flitspeiling en alle andere ontvangen input besproken en verwerkt in de profielschets. Tot slot zijn de wensen en bedenkingen van het college hierin voor een groot deel verwerkt.

Dit alles had tot doel om op 13 mei 2025 de raad in een openbare vergadering een profielschets te laten vaststellen. Het vaststellen van een profielschets door de gemeenteraad is een belangrijke stap in de procedure om te komen tot een kroonbenoemde burgemeester.

Die procedure die moest leiden tot een nieuwe kroonbenoemde burgemeester is echter op 13 mei 2025 uitgesteld omdat het niet het juiste moment bleek om op zoek te gaan naar een nieuwe kroonbenoemde burgemeester.

De commissaris van de Koning heeft recent, eind september 2026, een constructief gesprek gevoerd met de fractievoorzitters van de gemeenteraad. De conclusie uit dat gesprek was dat de gemeente klaar is om op zoek te gaan naar een nieuwe kroonbenoemde burgemeester. De eerder in gang gezette procedure is dan ook per 15 oktober 2026 hervat. De eerder vastgestelde verordening vertrouwenscommissie is nog steeds van kracht. Echter, vanwege de gemeenteraadsverkiezingen zijn *de leden* van de vertrouwenscommissie opnieuw benoemd in de raadsvergadering van 15 oktober jl.

In de afgelopen weken is de vertrouwenscommissie bijna wekelijks bijeengeweest. Er is opnieuw gekeken naar het gewenste profiel voor de nieuwe burgemeester en de input van de inwoners en maatschappelijke organisaties daarvoor. Dit heeft geleid tot de profielschets die vanavond ter vaststelling voorligt.

U kunt de profielschets zien als een vacaturetekst voor de werving en selectie. Om te komen tot de juiste kandidaat is het daarom belangrijk zo goed mogelijk te beschrijven naar wie onze gemeente op zoek is. Dit om teleurstellingen te voorkomen, zowel voor de kandidaat als voor de gemeente zelf. Onze profielschets bestaat uit twee onderdelen:

Allereerst wordt een beschrijving gegeven van de gemeente zelf: de ligging, hoe de bevolking kan worden getypeerd, het voorzieningenniveau, de historie en de uitdagingen waar de gemeente de komende jaren voor staat.

Alphen aan den Rijn wordt vaak getypeerd als de meest gemiddelde gemeente omdat zij een goede afspiegeling van de Nederlandse bevolking is. Daarbij scoort de gemeente hoog als een van de aantrekkelijkste woongemeenten. De inwoners van Alphen aan den Rijn horen bij de meest tevreden inwoners van grote gemeenten van Nederland. Dit komt met name door de goede bereikbaarheid, voorzieningen, onderwijs, natuur, historie, veiligheid en woonplezier.

Ook de vele evenementen, mogelijkheden voor recreatie en toerisme, de Zegerplas, het Bentwoud, Museumpark Archeon en Vogelpark Avifauna zorgen voor gezelligheid en vertier.

Alphen aan den Rijn is tegelijkertijd ook uniek met ruim 2.000 jaar geschiedenis. In de Romeinse tijd was Alphen aan den Rijn een belangrijke nederzetting en onderdeel van de Limes, de noordelijke grens van het Romeinse Rijk. De Romeinen bouwden hier een fort genaamd “Albaniana” (“Albanianae”), dat diende als verdedigingswerk en handelspost. De Romeinse invloed is nog steeds zichtbaar in Alphen aan den Rijn.

De gemeente wordt nu gekenmerkt door een grootstedelijk karakter in een landelijk gebied: oftewel één stad en 7 kernen, ieder met hun eigen geschiedenis, identiteit, tradities en gewoontes. En tegelijk hebben de kernen veel gemeenschappelijk met elkaar zoals de ligging in het Groene Hart, de vele vrijwilligers, het verenigingsleven en de sociale samenhang.

Om een aantrekkelijke gemeente te blijven, moet wel een aantal uitdagingen worden aangepakt. Denk daarbij aan de woningbouwopgave - in het bijzonder de bouw van 5.600 woningen in de Gnephoekpolder, het verbeteren van de mobiliteit en bereikbaarheid, het verder verduurzamen van de gemeente, het oplossen van de jeugdhulpproblematiek, het uitvoeren van een aantal forse bezuinigingen en het verder verbeteren van de bestuurlijke ambtelijke samenwerking. En omdat de gemeente verwacht te groeien naar 140.000 inwoners in 2050 wordt in deze bestuursperiode ook een visie op Alphen aan den Rijn opgesteld met een groeistrategie.

In het tweede deel van de profielschets staat wat voor burgemeester Alphen aan den Rijn zoekt: als persoon, bestuurder, handhaver van de openbare orde en veiligheid en belangenbehartiger in de regio.

Als persoon: onze nieuwe burgemeester is een innemend en authentiek persoon, die weet wat er leeft in de samenleving, oog heeft voor de mens, goed kan luisteren en verschillen kan overbruggen.

Als bestuurder is de burgemeester onafhankelijk en staat boven de partijen. Als voorzitter van raad en college heeft de burgemeester natuurlijk gezag, geeft ruimte aan inhoudelijke discussie en doet recht aan de positie van de gehele raad, oppositie en coalitie en de verhoudingen tussen raad, college en ambtelijke organisatie.

Alphen aan den Rijn is één van de veiligste 100.000+ gemeenten. Deze lijn willen wij vasthouden en grootstedelijke problematiek voorkomen. Daarom zoeken wij als handhaver van de openbare orde en veiligheid een burgemeester die besluitvaardig is, daadkrachtig optreedt, stressbestendig en betrokken is en rust en vertrouwen uitstraalt naar de inwoners.

Als gemeente in het mooie Groene Hart werken wij veel samen met andere partijen aan regionale opgaven. De nieuwe burgemeester neemt hier als belangenbehartiger een actieve rol in, is ons verbindend boegbeeld en positioneert Alphen aan den Rijn op een manier die recht doet aan onze regionale belangen.

Wat vragen de inwoners van een nieuwe burgemeester?

Veel mensen hebben meegedacht over de kwaliteiten van de burgemeester die bij onze gemeente past. In totaal hebben 1.444 mensen uit de gemeente Alphen aan den Rijn een vragenlijst hierover ingevuld. Ook is een aantal maatschappelijke organisaties, de kinderraad, de jongerenraad en personen die veel met de burgemeester samenwerken, gevraagd naar hun wensen en ideeën.

Hun inbreng is zoveel mogelijk meegenomen in deze profielschets. Als belangrijkste eigenschappen van de nieuwe burgemeester zijn genoemd: betrokken zijn bij inwoners, ondernemers, verenigingen en organisaties, het opkomen voor de belangen van onze gemeente en het zichtbaar zijn in alle kernen.

Als deelnemers de gemeente Alphen aan den Rijn in een paar woorden mogen omschrijven, noemen ze vooral ‘Groen’, gevolgd door ‘Mooi’ en ‘Groot’, Betrokken’ en ‘Divers’. Deelnemers zouden de nieuwe burgemeester vooral Boskoop, de dorpskernen, Park Zegersloot en het centrum van Alphen aan den Rijn willen laten zien.

Kort samengevat zoekt onze gemeente een burgemeester die weet wat er leeft in de samenleving, oog en oor heeft voor alle inwoners, verschillen kan overbruggen, de belangen van Alphen aan den Rijn vertegenwoordigt in de gemeente en daarbuiten, en daadkrachtig optreedt wanneer dat nodig is. Oftewel, de nieuwe burgemeester sluit Alphen aan den Rijn in zijn/haar …. (Groene) Hart!

Tot slot. In de vergaderingen van de vertrouwenscommissie is steeds sprake van een constructieve en goede sfeer waarin naar elkaar wordt geluisterd en wordt samengewerkt. Ik ben als voorzitter van de vertrouwenscommissie hiervoor buitengewoon dankbaar.

Dank aan de leden van de vertrouwenscommissie, haar adviseurs, de ondersteuning vanuit de Griffie en de ambtelijke organisatie en de samenwerking met de commissaris van de Koning en zijn Kabinet. In het bijzonder dank aan de Alphense samenleving voor haar input.

Het is dan ook met trots dat ik deze profielschets aan de gemeenteraad ter vaststelling aanbiedt. In het volste vertrouwen dat veel kandidaten zullen reageren om burgemeester van onze mooie gemeente te willen worden.

M.H. (Michel) du Chatinier

12 november 2026.